

Bijdrage van Martin van Rooijen 50 PLUS bij de Regeringsverklaring op 15 februari 2022

Voorzitter,

Mijn fractie heet de premier en de drie coalitieministers welkom in dit tijdelijke huis, een noodvoorziening.

Het was Willem Drees die 75 jaar geleden in 1947 de Noodwet Ouderdomsvoorziening invoerde.

Van de nood werd een deugd gemaakt door de invoering tien jaar later van de Algemene Ouderdomswet AOW in 1956. Dat was toen ongekend en kreeg een naam: Trekken van Drees.

Als kind hoorde ik dat het hét gesprek van de dag was: wat waren de ouderen blij in grote verwondering.

Het was de grote solidariteit van de vijftiger jaren. Ik zal het nooit vergeten.

Ik val maar met de deur in huis: gaat deze premier na 65 jaar ervoor zorgen dat mensen gaan zeggen: we ONTtrekken van Rutte.

Hoe heeft het zo ver kunnen komen: dit AOW debacle, deze AOW schandvlek.

Het zal niet verbazen dat ik vandaag uitvoerig op onze schitterende AOW inga, want die ligt plots onder zwaar politiek vuur. Want te duur.

Onze AOW is een heilig goed. In de wijze waarop men omgaat met ouderen weerspiegelt zich de beschaving van een land. Aantasten van de AOW is aantasten van onze beschaving.

Senioren en gepensioneerden krijgen het gevoel dat hun belangen niet meer veilig zijn.

Maar ook de jongere generatie moet zich zorgen maken: iedereen wordt 65 en kijkt uit naar de AOW. Dat vooruitzicht staat als een huis en daar moeten ook onze kinderen op kunnen rekenen.

Ik citeer professor Verbon uit de Volkskrant van 2 februari: "Ook jongeren hebben belang bij koppeling van de AOW aan het minimumloon". 50PLUS keert zich niet tegen de jongeren, is juist ook voor de jongeren.

De AOW is een volksverzekering en mag niet verworden tot een ouderenvoorziening; een nieuwe vorm van armenzorg waarmee we zouden terugkeren naar de noodvoorziening van Drees uit 1947.

De AOW wordt politiek aangeschoten wild. De AOW-ers zijn het al.

Ontkoppelen is tornen aan de AOW en legt de bijl aan de wortel. Het is de eerste stap op weg naar het einde. En dat onder de politieke framing van de zogenaamde rijke ouderen.

AOW en de kinderbijslag zijn ijzersterke volksverzekeringen, wetten die alle politieke stormen hebben overleefd en nog steeds een groot draagvlak onder de bevolking hebben.

AOW en kinderbijslag zijn nog echte regelingen voor iedereen: ongeacht inkomen en mede daardoor niet fraudegevoelig en heel goed uitvoerbaar. Kom daar nu maar eens mee! Houden zo.

De AOW is in 1965 gekoppeld aan het minimumloon en in 1980 is in de wet vastgelegd dat de AOW gekoppeld wordt aan het netto minimumloon: voor alleenstaanden 70% van het netto minimumloon, voor gehuwden 50%. Deze wettelijke koppeling bestaat al ruim 40 jaar.

Afspraak is afspraak en dient gerespecteerd te worden. Daar bezuinig je niet op.

Iedereen betaalt AOW-premie die inkomensafhankelijk is en krijgt later de AOW-uitkering die voor iedereen gelijk is en inkomensafhankelijk. Alle AOW-ers hebben 45 jaar premie betaald en daar hard voor moeten werken en hebben allemaal recht op AOW en koppeling. Ouderen kunnen hun inkomen niet meer beïnvloeden, anders dan mensen in de bijstand en in de WIA.

Het is onbegrijpelijk wat het kabinet nu doet. Er is opeens 100 miljard voor klimaat, stikstof, infrastructuur etcetera en er is ruim 3 miljard voor belastingverlaging voor werkenden, maar er is geen geld voor 3 miljoen AOW-ers.

De ontkoppeling van de AOW van het minimumloon stond in geen enkel verkiezingsprogramma.

Toch staat in het regeerakkoord: “we verhogen het minimumloon stapsgewijs met 7,5% en houden de koppeling met de uitkeringen(behoudens de AOW) in stand om het bestaansminimum te verstevigen”. Behoudens de AOW stond tussen haakjes. Ik was verbijsterd.

Dat werd aangevuld met een bizarre schaamlap, een goedmakertje: ‘We komen ouderen tegemoet via een hogere

ouderenkorting'. Dat is onzin. De ouderenkorting doet niets voor mensen met alleen AOW of met AOW en een klein pensioen. Wie geen belasting betaalt heeft niets aan een belastingkorting. Het is een fopspeen. Wat een blunder.

Het Motto van Rutte 4 luidt: 'omzien naar elkaar'. Maar dan toch wel behoudens de AOW-ers. Niet omzien naar hen. Het kabinet komt ouderen niet tegemoet, maar kijkt juist weg.

In 2019 was het aantal ouderen dat de ouderenkorting geheel of deels niet kon verzilveren al 814.000. In 2022 zal dat aantal boven de 1 miljoen liggen bij een veel hogere ouderenkorting.

30% van de AOW-ers kon toen al niet verzilveren, dat ging al om 600 miljoen euro.

Voorzitter

Ik vraag u tabel 18 uit de antwoorden op vragen van de CDA fractie in de Tweede Kamer bij het Belastingplan 2019 nr. 35026, nr. 13, rond te delen naar de woordvoerders en ook aan de bewindslieden te overhandigen. Tevens verzoek ik u de antwoorden in de Handelingen op te nemen.

Koppeling zou te duur zijn en AOW-ers hebben ook een goed pensioen.

Ik help de premier uit een droom.

Te duur?

De AOW-uitgaven zijn vrij constant als percentage van ons Bruto Nationaal Product: 5%. Frankrijk 16%!

Het mediaan pensioen bij de bouw en metaal is 4000 euro bruto: 300 per maand. Bij de zorg is het 8000 euro: 600 bruto per maand. Mediaan betekent dat de helft een lager pensioen heeft dan 4000 of 8000 per jaar. 1 miljoen gepensioneerden heeft een pensioen dat lager is dan 500 euro per maand.

Het kabinet en de coalitiefracties probeerden de ontkoppeling politiek te demonteren door het klein te maken.

In het debat over het regeerakkoord werd de ontkoppeling door Hermans eenmalig genoemd en door Heerma tijdelijk. Ook stelden zij dat de koppeling blijft bestaan.

Het klopt dat de gewone koppeling van AOW en bijstand aan de stijging van het minimumloon blijft bestaan. Daarom spreek ik liever van loskoppeling: het anker van het minimumloon wordt losgekoppeld: de AOW wordt afgehaakt van extra verhogingen van het minimumloon.

VVD en CDA beloofden plechtig dat er extra compensatie moest komen in welke vorm dan ook. Maar voorzitter ontkoppeling valt niet te repareren met koopkrachtmaatregelen.

Fractievoorzitter Ploumen formuleerde het treffend: wat je afpakt kun je niet repareren.

Wij voegen er aan toe: geen compensatie via IOAOW, AIO, nieuwe Toeslag of Armeenzorg van Gemeente.

Voor 50PLUS is het principieel: als je de koppeling afpakt, komt dat recht nooit meer terug. En compensatie bevestigt: het recht is weg.

De ontkoppeling is niet tijdelijk, niet eenmalig. De gevolgen zijn immers permanent, definitief. In 2025 zullen de 3,5 miljoen AOW-ers merken dat de AOW voor alleenstaanden is gedaald van 70% naar 65% en voor gehuwden van 50% naar 46%.

Het minimumloon zal nog vaker extra verhoogd worden, richting 14 euro. Dit is pas de eerste stap. De AOW wordt dan nog veel lager als percentage van netto minimumloon.

FNV wees er op dat als gevolg van de ontkoppeling de pensioenpremies voor de werknemers omhoog moeten.

In de Senaat heeft het kabinet geen meerderheid voor de ontkoppeling.

50PLUS fractie vraagt de premier: trek het onzalige plan in, kom niet met het wetsontwerp.

Gelet op de urgentie dien ik reeds in eerste termijn de volgende motie in.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging;

constaterende dat de koppeling tussen het minimumloon en de AOW in het coalitieakkoord wordt losgelaten;

verzoekt de regering om de AOW te blijven koppelen aan de voorgenomen extra stijging van het minimumloon,

en gaat over tot de orde van de dag.

De AOW ontkoppeling wordt de dividendbelasting van Rutte 4.

De 50PLUS petitie heeft al 85.000 handtekeningen.

2. Pensioenen

De koopkracht van gepensioneerden heeft door 25% gemiste indexatie sinds 2008 een zware klap gekregen, maar nu door de vliegende inflatie een extra harde. Bij deze 25% gemiste indexatie gaat het al om 50 mld. 50PLUS vraagt het kabinet met een noodmaatregel, een NoodFTK te komen om de pensioenen vanaf 2022 voor jong en oud met 5% te verhogen bij deze hoge inflatie. Het kost de staat niets, het levert de kersverse Kaag 700 miljoen extra belasting op.

10% inflatie in 3 jaar

0% indexatie

2000 mld vermogen

8% rendement

0,5% rekenrente

Belastingclaim: 600 mld

3. KOOPKRACHTREPARATIE

Ik kom nu op de enorme koopkrachtdaling van iedereen en van AOW-ers in het bijzonder en op de AOW motie van 50PLUS.

De inflatie stijgt steeds harder. De AOW wordt altijd met vertraging verhoogd, nu met 1,5 % en de pensioenen worden

niet verhoogd in 2021 en 2022. Lonen stijgen wel, maar blijven ook achter.

Wat gaat het kabinet doen aan koopkrachtverbetering voor iedereen en extra voor de ouderen? Zij worden het hardst getroffen. De inflatie is in januari 6,4% gestegen en dat zorgt ervoor dat de gemiddelde stijging ook veel hoger wordt dan geraamd. 1 miljoen AOW-ers hebben niets aan verhoging van de ouderenkorting. Oplossing is om in navolging van onze motie de AOW voor 2022 aanzienlijk verder te verhogen. En met meer dan de 200 van onze motie, afhankelijk van de CEP cijfers.

Is het kabinet daartoe bereid en bereid het wetsvoorstel snel in te dienen?

4. De spaarders en het box 3 drama.

De Hoge Raad heeft na een slepende ziekte van box 3 een einde gemaakt aan de doodsstrijd, een streep gezet door het fictief rendement.

De gemiste belastingopbrengst was illegaal, gestolen van spaarders. Van Rij heeft op 4 februari het onvermijdelijke besluit genomen: alle 200.000 bezwaarschriften zijn gegrond verklaard.

De 50PLUS fractie vindt dat ook alle andere slachtoffers geholpen zouden moeten worden, afhankelijk van hun nadeel.

Er ontstaat een budgettair gat. Het is weer het oude liedje: het echte kind van de rekening zullen de niet meer werkenden zijn. De werkenden mogen immers niet geraakt

worden, roept de coalitie in koor. Als er compensatie komt, moet dat zonder weer een nieuwe vorm van fiscale leeftijdsdiscriminatie.

50PLUS geeft alvast een waarschuwing af: code rood voor de eigen woning. Kabinet, blijf met de handen af van de eigen woning. Die handen zijn al vuil door de aflosboete.

Het huis mag niet naar box 3: het is geen belegging maar een consumptiegoed zoals een auto, een boot, een luxe jacht. Het staat gelukkig niet in het regeerakkoord, maar dat zegt weinig. Mijn fractie was en blijft voorstander om het huis helemaal uit de inkomstenbelasting te halen. Dus ook uit box 1.

Dat is de zogenaamde defiscalisering van de eigen woning
Ons credo is: niet naar 3, wel uit 1.

Ouderen hebben gespaard voor de eigen woning en daarvoor zuinig geleefd. Zij kunnen zelf niets doen aan de idiote stijging van huizenprijzen, maar worden er wel voor gepakt.

De vermogensbelasting is belasten van puur bezit. Het is fictief rendement in optima forma. Het werkelijke rendement doet er niet toe: of het nu hoog, laag of negatief is. Niets geleerd. Wel treft het de ouderen het hardst.

Ik wacht de antwoorden van de premier met grote belangstelling af.